

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Eucharistiam accede mundus cum gratia. Ex Veteri. Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Dominum in nube excipiant, ejusque verba audiant; nos quanto magis hodie, & eras, preparare debemus, ut Christum intra nos recipiamus? Sylveira in Matth. 6.

Operuit nubes montem, & habitavit gloria Domini super Sinai, regens illum nube sex diebus: septimo autem die vocavit eum de medio caliginis. Ex. 24. 15. 16. Cur non statim primo die illum vocavit? Resp. Ut ab humano consortio separatus totos sex dies ad divinum colloquium se prepararet. Quod si ad alloquendum non tam ipsum DEum, quam Angelum, tanta preparatio necessaria; quanta, obsecro, non modo ad alloquendum, sed etiam amplectendum ipsum DEum in Eucharistia exigetur? Mendoza in 1. Reg. 3.

Quando sederis, ut comedas cum principe, diligenter attende, que apposita sunt. Prov. 23. 1. S. Augustinus tr. 47. & 48. Chrysostomus in Pl. 22. per mensam hanc accipiunt Eucharistiam. In Eucharistia autem summa requiritur consideratio; ut tanti epuli, cibique dignitatem, & pretium æstimes, revereris, colas, & adores, ut par est. Cornelius hic.

Candor est lucis æternæ. Sap. 7. 26. quantum ad Divinitatem: ideo Hostia est rotunda; quod significat aternitatem DEI. *Et speculum sine macula.* quantum ad animam: ideo Hostia debet esse purissima, & alba. *Et imago bonitatis DEI.* quantum ad Corpus; per quod complevit suam bonitatem in opere redemptionis. Si dignè volumus communicare, habeamus candorem lucis æternæ per veram fidem; speculum sine macula per castitatem; imaginem bonitatis per firmam amicitiam. S. Vincentius Ferr. serm. 1. in Festo Corporis Christi.

Ex Novo.

Ipsè vobis demonstrabit cœnaculum grande stratum. Marci 14. 15. Græcè, & Syriacè, *paratum.* Hieronymus, *mundatam.*

Reliquit me solam ministrare. Luc. 10. 40. Quomodo se solam dicit Martha, cum habeat ancillas? Jansenius in Concordia: demonstravit, se revereri Dominum, cui dignè excipiendo tota esset intenta; nihil satis esse putans. Cogitabat Martha secum, supremam majestatem domo exceperisse: & ideo ad tantum hospitem omnem sedulitatem, pompam, apparatus, ministros, exigua esse putat. Et ideo forem quoque tanto ministerio exigit. Sylveira hic.

Ci d' proferte stolam primam. Luc. 15. 22. De filio prodigo prius vestiendo cogitat pater, quam cibando. Stola prima signat gratiam, annulus bona opera, calceamenta humilitatem. Idem in Joan. 6. q. 15.

Operamini cibum. Joan. 6. 27. An hic facer cibum conficiendus ab hominibus? Docet, nè ad hanc escam edendam accedamus, quin illum prius bonis operibus promereamur. Idem ibidem q. 2.

Mundet se compunctionis, & lacrymarum lavacro; carnis lumbos castitatis funiculò accin-

gat; sicque Dominicæ memor Passionis quisque ad sanctum accedat altare divina suscepturus mysteria. S. Laurentius Just. de casto conubio.

Verè humanâ voce explicari non potest, cum quanta devotione confici, cum quanta cautela dispensari, cum quanta reverentia suscipi, debeat Corpus Christi. Blesensis ep. ad Richardum Episc. London.

§. XVI.

Eucharistiam accede mundus, cum gratia &c.

Ex Veteri.

Lignum etiam vitæ. Gen. 2. 9. Lignum vitæ meritò dicitur Corpus Domini in Eucharistia: est enim vivorum, ut loquuntur Patres: scilicet à foliis vivis ritè suscipitur; quod significatur verbò *manducare* toties à Christo repetitò. Quippe cum manducare, & bibere, actiones sint vivorum, non mortuorum: ideo, ut ritè hoc Sacramentum suscipiatur, necesse est, ut suscipiens in se habeat vitam gratiæ; manducet, & bibat, Corpus, ac sanguinem Domini. Fernandus hic c. 2. Sect. 4.

Affer am paxillum aque; & lava te pedes vestros, & requiesce sub arborè; ponamq; buccellam panis. Gen. 18. 4. 5. Angelis accepturis Christi Corporis figuram, pedum ablutio in dicitur. Licet angelicam habeas puritatem; æquum erit te amplius lavari. Efcobar t. 3. Colloq. Chr. Sect. 2. Obl. 7.

Laventq; vestimenta sua. Ex. 19. 10. Si Deus præcepit filijs Israel, ut lavarent vestimenta sua ad suscipiendam Legem; quanto major puritas requiritur ad suscipiendum in se, ipsum Legislatorem? Stella in Luc. 2.

Deserviens uniuscujusq; voluntati, ad quod quisq; volebat, converterebatur. Sap. 16. 21. Deserviens uniuscujusque voluntati existenti de numero bonorum: nam malis insipidus erat cibus. Lyranus. Unde dicebant: *anima nostra jam naufragat super cibo isto levissimo.* Num. 21. 5. Naxera in Jos. 12. Appendic. de Euchar. §. 10.

Mundamini, qui fertis vasa Domini. II. 52. 11. Quanto mundiores esse oportet, qui in manibus, & in corpore, portant Christum, Blesensis ep. ad Richardum.

In quibus nulla esset macula. Dan. 1. 4. Si regi Nabuchodonosor assistebant adolecentuli, in quibus non erat macula; multò magis qui ad Deum accedit, debet esse sine macula. S. Chrysost. in Pl. 14.

Eccè ego mittam vobis sumentum, & vinum; & replebit in eo. Joel. 2. 19. Caro, aut sanguis, sine oleò Spiritus Sancti non prodest nobis; imò magis officit. Ideo quisquis rectè vult communicare, sic vivat necesse est, ut templum Spiritus sancti semper esse queat. S. Paschafius l. de Corp. & Sangu. Domini. In eodem cœnaculo, in quo celebrata Eucharistici Agni mensa fuit, etiam Spiritus Sanctus in linguis igneis in Apostolos se demisit: ut disceremus; qui Christi domicilium est, debere etiam esse

esse Spiritus Sancti. Guilielmus Pepinus in Ex. 12.

Cogitavit de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret? 1. Machab. 4. 44. &c. Ipsos etiam lapides altaris, quòd à Gentibus fuerat profanatum, quando iam nefas erat in eo hostias adolere, eò quòd idolorum sacrificijs pollutum esset; præcepit Judas Machabæus in loco mundo collocari, donec surgeret propheta, qui, consultò Deò, quid de his lapidibus faciendum esset, ostenderet. Si Deus adeò puritatis amator est, ut altaris sui lapides sacrificiò idolorum maculatos, in mundo loco reponi voluit; quantam à nobis puritatem exigit, ut sacratissimum Corpus suum suscipiamus. Diez. Eucharistia.

Ex Novo.

Involvitur illud in Sindone munda. Matth. 27. 59. Non ponendus est Christus in sindone munda, & in monumento novo: quia Panis vitæ non est recipiendus nisi conscientia mundâ, & corde sincerò. Blesensis ep. 86. Cùm Passiõnis tempore nobilis ille Senator immaculatâ, mundâque sindone involvens Domini Corpus in novo, & purò monumento posuit; commone-mur, ut sacrosanctum Domini Corpus purâ conscientia suscipiamus. S. Gregorius Nyss. de perfect. Christiani. Non fortuitò scriptum est, quoniam involvit Corpus in sindone munda, & posuit in monumento novo: quia omnia, quæ sunt circa Corpus Jesu, munda sunt, & nova, & omnia magna valde. Origenes in Catena S. Thomæ.

Occurret vobis homo lagenam aquæ bajulans. Marci 14. 13. Per hanc aquam intelligit S. Ambr. in Luc. 22. Baptismum. Baptismalis innocentia requiritur ad Eucharistiam suscipiendam. Sylveira c. 4. in Matth. 26.

Ave gratiâ plena, Dominus tecum. Luc. 1. 28. Si Deus jam in Virgine, cur à Deo ad eam mittitur angelus? S. Chrylologus serm. 143. ergo erat cum Virgine, qui ad Virginem miserat? præcessit nuntium suum Deus. Ad dignam Eucharistiæ sumptionem debet in nobis Deus præexistere per gratiam: ita ut in nobis Deus sit prævia dispositio ad ipsum Deum sanctè, & reverenter suscipiendum. de Castillo Illat. 34.

Postquam consuevit matri sunt dies. Luc. 2. 22. Virgo purissima, cùm inspiceret, se brachijs Sanctum Sanctorum portare, voluit purificari: ut nos doceret; quòd anima licet sancta, & pura, ut ad Deum accedat, magis, ac magis preparari, ac mundari debeat. Blesensis serm. de Purif. B. Virg.

Si non laveris te. Joan. 13. 8. Genuinè ad literam: si te non laveris, non habebis partem mecum, id est, si obstinatè persistas in inobedientia, non habebis partem mecum, id est, non communicabis mecum in mensa Eucharistica; à sacra Synaxi te excludam, non habebis te familiarem, at mensæ sacræ socium &c. Cornelius hic.

Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet: sed est mundus totus. Jo. 13. 10.

Qui mundus est totus, cur adhuc indiget lavare pedes? quia ad Eucharistiam recipiendam tota mundities adhuc iadiget purgatione. Escobar t. 3. Colloqu. Chr. Observ. 7. hic. Nota: quòd priusquam Dominus duceret Discipulos ad Thabor, non laverit eorum pedes; sed ante institutionem Eucharistiæ: quia major puritas requiritur ad eam accedenti, quàm quâdam gloriæ specie fruenti. Sylveira hic q. 26.

Et arcam testamenti circumstitam ex omni parte aurò, in quâ urna aurea habens manna. Hebr. 9. 4.

Vidi sanctam civitatem. Apoc. 21. 2. Civitas sancta tota aurea est, muros habet aureos, aureas habet plateas. In hac civitate Christus non habitat in lato. Siste ergo gradum: si aurò fulges, accede confidenter; digna es sedes Domini. Sanctus Hieronymus in Psal. 133.

Post transitum maris rubri Marthæ fontis amaritudine per ligni gratiam temperatâ, agnoscimus (Patres veteres) esse mundatos: deinde duodecim fontium potu; postremò spirituale undam petra vomentis irriguò. Unde & manna manducaverunt: ut toties abluti manducarent panem, ut scriptum est, Angelorum. S. Ambrosius Octavo. 16. in Pl. 118. 3.

Quâ igitur re non oportet mundiorum esse eum, qui hòc sacrificiò participatus est? quos radios non deberet excedere manus illa, quæ hanc coronam pertractat? os, quod igne impletur spirituali? lingua, quæ cruentatur hòc admirabili sanguine? Veniat tibi in mentem, quò sis honore honoratus, quâ mensâ fruaris &c. Sanct. Chrylost. hom. 83. in Matth.

§. XVII.

Ad Eucharistiam accede panisem, contritus.

Ex Veteri.

Lavate pedes vestros. Gen. 18. 4. id est, affectiones per contritionem, & confessionem; & requiescite sub arbore Crucis; ut possitis dignè sumere buccellam Panis Eucharistici, Broymard. Passio Christi.

Pone azymos cum lactucis agrestibus. Ex. 12. 8. Hebr. cum amaritudinibus, seu cum amaris herbis. Abulensis hic: fiebat autem hoc ad significandam amaritudinem, de qua tunc exierunt. Lactuca agrestes valde amarae sunt: carnes ergo agni cum lactucis agrestibus sunt edendæ; ut, cum corpus Redemptoris accipimus, nos pro peccatis nostris in fletibus affligamus. S. Gregorius hom. 22. in Evangelia.

Tenentes baculos in manibus. Ex. 12. 11. Baculus significat justitiam, quâ debemus nos de nostris excessibus judicare ante Communionem. S. Thomas Aqu. Opusc. 18. c. 16.

Cumq; descenderes nocte ros super castra, descendebat pariter man. Num. 11. 9. Ante Eucharistiæ sumptionem anima nostra perfundatur rore lacrymarum, ut anima hac aquâ purificetur. Sylveira in Joan. 6.

Ingr.